

JEPPE I BARONENS SENG.

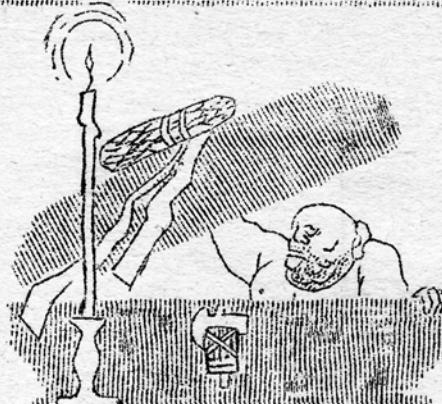
Alle kjenner fader Holbergs berømte "Jeppe på Biergst", som våkner opp i baronen seng og tror han er barenen selv.

Øverststående tegning viser hans ettermann: "Jeppe på Bygdø". Han tror nok også at han er kommet høyt på strå, men hans herskesyke overstiger langt den ekte Jeppes maktbegjær. Jeppes store frister var en skomaker. Bygdø-Jeppe kan takke en malersvenn for sin glanstid. Begges skjebne blir knall og fall. Men der slutter også likheten.

Da Holbergs Jeppe våknet opp av sin drøm, fant han Nille klar med Mester Erik i hånd. Det som Bygdø-Jeppe våkner opp til, vil han vel helst ikke tenke på, men andre tenker for ham. Det blir utvilsomt en sørgetlig oppvåknen. Mester Erik venter!

Liksom Abessina var det første av aksens erobrede land som fikk sin frihet tilbake, er Italinas fascistiske diktatur det første "autoritative" regime som forsvinner. Og det er fullstendig i sin orden. Mussolinis 20-årige forsøk på å gjøre Italia til en krigers stormakt, dette land som er så fattig på råvarer og som har en relativt opplyst befolkning, var fra begynnelsen av dømt til å mislykkes.

Etter den første verdenskrigs slutt hadde det fattige og nesten forbplode Italia mest av alt hatt behov for en radikal reformpolitikk, som kunne ha avhjulpet de brede massers vanskeligheter og ivaretatt landets forsyningsmuligheter, og som gjennom verenskapelige forbindelser med nabostatene kunne ha trygget Italinas fred. I stedet kom et diktatur som i nesten alle henseender stilte klokken tilbake - som oppløste fagforeningene og kastet arbeiderne tilbake i håpløs underdanighet og undertrykte all borgerlig frihet. Gjennom veldige opprust-

FARVEL MUSSOLINI

ninger ble landets sparsomme finansielle ressurser veranstrengt, og med brutal knytteneve-politikk irriterete man naboene på alle kanter. Krigene i Abessinia og Spania og deretter deltagelsen i den annen verdenskrig satte kronen på verket. - Gjennom underkuelse av andre folk skulle italienerne bringes dit hen at de glemte at de hadde mistet sin egen frihet.

Denne desperate politikk kunne bare ende på én måte. Mussolini var ute av stand til å drive imperialistisk politikk på egen hånd, og han gled derfor snart inn under hitlers innflytelse. Men han klarte ikke engang å spille sin rolle som tysk vasall med særlig hell.

Den lille fete diktatoren med de rullende øyne og den utstående haken er borte. Alle håper at det snart må lykkes det italienske folk å overvinne den tragedie som det 20-årige tyrannvelde har betydd for deres land.

vv vv vv

ITALIAS NATURLIGE ASPIRASJONER.

Det var i 1938 at den italienske pressen for alvor begynte å tale om Italias "naturlige aspirasjoner" og at demonstrerende fascistgrupper ropte på Tunisia, Savoyen, Nizza og Korsika. - Siden den gang har meget hendt. Blant annet er det stoltet italienske kolonialvelde blitt utslettet, og Tunisia ligger fast i de alliertes hender. Den 5. mai i år sa riktignok Mussolini: "Ritorneremo" - "Vi skal vende tilbake" - men det er gått over 3 måneder siden den tid, og i mellomtiden har det italienske folk i rikt monn fått føle den totale bombekrigs faser, og det er lite trolig at "Italia Eroica" lenger lytter til noen profetier om framtiden. Øyeblikkets nød er så stor at det ikke er lett å gi plass for spekulasjoner om nye utenrikspolitiske eventyr. - Ennå holder visserlig italienerne Korsika og en del av den franske Rivieraen, inklusive Nizza, men etter alt å domme kommer det ikke til å være lenge før også disse erobringer går tapt.

Det er også blitt merkverdig stille om de "naturlige aspirasjonene", noe en neppe kan forundre seg over. Men det er én merkverdig unntakelse fra denne taushet. I den ellers meget velredigerte opplysningsbulletin som utgis av den italienske stats turistbyrå i Stockholm, ble det nemlig i anledning av Kong Gustavs 85-årsdag uttrykt forhåpningen om "at vi så snart som mulig får æren av igjen å se ham på den Riviera som han elsker så høyt og var det kjørste mål for hans vinterreiser". Formuleringen er naturligvis en lapsus fra det italienske turistbyrå, muligens berende på dårlig kontakt med rette vedkommende i Rom. - Som kjent var det nemlig den franske Riviera Kong Gustav alltid pleide reise til,

og det er naturligvis helt utelukket at italienerne i denne for dem så ulykkelige krig skulle få beholde hva de "erobret" i forbindelse med det franske sammenbruddet i juni 1940.

vvv Ww vvv

KØLNERDOMEN - OG ANDRE KIRKER.

Engelskmennene er noen øjevler - sier tyskerne. Nå har en bombe endog rammet Kølnerdomen! Mordere! Mordbrennere! Kulturskjendere! - hyler Goebbels' gråtekor.

Nå skulle vel tyskerne vite like godt som vi andre at når 1.000 fly kommer inn over en by - forfulgt av fiendens jagere og utsatt for luftvernets intense ild - så faller selvsagt ikke hver eneste bombe presis hvor den skulle. Allikevel forsøker de å tillegge sine motstandere alle slags djævelske motiver, og visste vi ikke bedre måtte vi jo tro at tyskerne selv var rene engler, hvilket jo også er hensikten å få oss til å tro. - Men tror tyskerne virkelig at vi allerede har glemt at deres egne flygere greidde å ramme ikke mindre enn ca. 40 kirker bare i London under septemberangrepene 1940?

Tyskerne skulle ikke også huske Belgrads skjebne en søndagsmorgen mens klokkene ringte til kirke? Ikke bare kirkene, men også kirkevandrerne fikk den gang merke hva tyske flygere kunne prestere. Og hvordan med Rotterdam, hvor også den norske kirke gikk med?

En liten bortgjent by som Kristiansund er det vel for meget forlangt at tyskerne skal ha noen som heist erindring om. Der sto det riktig nok bare en tarvelig trekirke, hvilken dog var denne bys religiøse sentrum. Da de tyske flygjere var ferdig med sitt verk i den 100 % forsvarsløse by, var også kirken forsvunnet. - En så annen tysk militær må vel også ha greie på hvorledes Nidarosdomen i sin tid var utpekt til beskyttelsesrom for tyske soldater? Det ble det nå ikke noe av, takket være kirkens arkitekt, men den tyske kynisme var i orden.

Når fortægnelsen over de nedbrente og skjeddede kirker i Europa en gang skal offentliggjøres, behøver ingen å være redd for at ikke Tyskland skal komme til å vise seg som en go nummer én.

Vel, krig er krig. Allikevel er det forskjell på rent prinsippmessig å bekjenne seg til et nihilistisk krigssyn, når makten som står bak er sterkt nok til å realisere det, og til tross for omstendighetene å måtte tildele fienden slag som en ønsket ugjort - som når f.eks. en enkelt bombe faller ned i midtskipet av Kølnerdomen. (Den står praktisk talt like godt ennå) - Det er vel ingen som er i tvil om hvem som representerer nihilismen i krigsførselen? Tyskland har i dette århundre avlagt så mange praktiske og teoretiske bevis for den ting at om de hyler og jamrar seg aldri så meget over virkningen av de alliertes flyangrep, så står kjønnskjerningen om deres egen bestialitet like urokkelig.

Alle tiders mest drastiske og klassiske eksempel på nihilistisk krigsførelse har man i tyskernes planmessige ødeleggelse av Reims-katedralen under forrige krig. Under alt tyskernes hysteri over Kølnerdomen kan det være formålstjenlig å gjenoppfriske denne tragiske begivenhet fra forrige verdenskrig. Reims-katedralen ble ikke truffet av noen bombe på avveie. Den ble systematisk - stykke for stykke - skutt i filler av tyskernes tunge artilleri, til hele verdens forferdelse. Ødeleggelsen tok ikke sekunder, men dager. Det reiste seg den gang en rystende indignasjon over hele verden, men verdensopinionen virket på tyskerne som vanlig på gåsa. - Hvordan tyskerne selv så på denne vandalisme, kan en lese seg til av tyske aviser. I Berlineravisen "Der Tag" heter det helt kynisk: "Vi skylder ingen noen forklaring, vi har intet å rettferdiggi oss for, intet å unnskydde. Alt som våre soldater gjør for å volde fienden ondt, alt det er vel gjort og alt er på forhånd rettferdigjort. Vi skylder ikke å ta noe hensyn til opinionen i andre land, heller ikke til de nøytrale. Sely om alle monumenter, alle arkitekturens mesterverker som befinner seg mellom våre kanoner og fiendes gikk faren i vold, ville det være oss totalt likegylig. Man betrakter oss som barbarer, hva gjør det? Tal ikke til oss om domkirken i Reims eller kirker og monumenter som deler dens skjebne." - Slik er den tyske mentalitet. Vi yet det, og vi glemmer det ikke. Vi glemmer det ikke fordi vi i de okkuperte land daglig får kjenne tyskernes grenseløse trang til å føre ødeleggelse og lidelse over det de behersker.

JUSTISMINISTER TERJE WOLD talte over London Radio den 18. des. om henrettelsen av politifullmektig Gunnar Eilifsen. Han sa bl.a.:

Meldingen om politifullmektig Eilifsns henrettelse kan bare vekke sorg og avsky. Alle nordmenn er klar over at det som her er skjedd intet har med rettengang og straff å gjøre. Det er et nytt samvittighetslast mord, planlagt og utført med overlegg av de nåværende makthavere i Norge. Den utsendte offisielle melding fra det såkalte politidepartement er tilstrekkelig som bevis mot dem som har utført eller medvirket til utførelsen av denne skjendselsgjerning. Politifullmektig Gunnar Eilifsen er dømt til døden og skutt fordi han nektet å adlyde politipresident Askvigs ordre om å arrestere piker som var tvangsutskrevet til tysk arbeid. Den tvangutskrivning av norske borgere til arbeid for tyskerne, som nå foregår i Norge, er folkerettsstridig og i direkte strid med Haag-reglene av 1907. Som norsk politiembetsmann var det derfor politifullmektig Eilifsns plikt IKKE å bistå tyskerne eller forrederne i å arrestere dem som ikke møtte fra til arbeidstjenesten. Å hjelpe makthaverne ved å utføre slike folkerettsstridige tiltak ville være i strid med norsk lov som direkte og rettsstridig bistand til fienden. Politipresidenten i Oslo, som utferdiget ordre til sin politifullmektig og nå iverksetter ulovlige arrestasjoner, er derfor den skyldige, og er skyldig i krigsforrederi. Politifullmektig Gunnar Eilifsen nektelse av å utføre ordren, var for ham som norsk politiembetsmann en klar pliktmessig handling, og da det kom til siste prøve, satte han livet inn. Hensynet til hans plikt som norsk embetsmann og til hans samvittighet var for ham større og viktigere enn hans eget liv. Men straffen vil ramme dem som er skyldig i hans død. Det gjelder ikke bare politipresidenten, som utstedte den ulovlige forrederske ordre, men også dem som avsa dommen. Medlemmene av denne særdomstol, og de andre som har direkte medvirket, - fra den såkalte ministerpresident og nedover - er ikke bedre enn alminnelige mordere og vil i sin tid få sin straff. Skulle noen forsøke å unnskydde seg med at hans eget liv sto på spill, er det nok å si at terror og tvang aldri gir rett til å ta andres liv.

Alle vil være klar over at det som skjer i Norge nå intet har med noen rett å gjøre. Når quisling har gitt sin unntagelseslov av 14. august 1943, vil det norske politi stilles i rekke med førergarden, germanske SS Norge, hirden, hirdmarinen og hirdens flykorps, og skal anses som tilhørende rikets vennede makt og stå under den militære straffelov. Alt dette er i strid med folkeretten og norsk lov. Siden 9. april 1940 har vi vært i krig med Tyskland. Til tross herfor søker quisling nå i lovs form å slå fast at Norge er i krig med Sovjetunionen og de andre allierte nasjonene. Det er klart for alle hvor innlysende ureiktig og uholdbar denne påstand er. Men det som gjør saken alvorlig, er at quislingstyret - selvfølgelig etter tysk pålegg - ved denne unntagelseslov fruer med å behandle det norske folk som om Norge rettslig og folkerettslig virkelig var i krig - ikke mot Tyskland, men på tysk side. Det er det som søkes gjennomført, og den norske militære straffelovs krigsartikler bringes i anvendelse mot det norske politi, - og også mot den øvrige sivile befolkning. Med politityng og terror og særdomstoler som etableres rundt om i landet, skal det norske folk tvinges til aktivt å støtte den tyske krigsforsl, d.v.s. delta i krigen mot sitt eget fedreland. At denne terror søkes gjennomført under påberopelse av den norske militære straffelov og ved hjelp av såkalte politistrafferetter, kan ikke vill-løde noen. Politistrafferettene vil i virkeligheten ikke være annet enn redskaper til gjennomførelsen av makthavernes forbryterske anslag. Den som deltar i dette politirettsapparat, medvirker til okkupasjonsmaktenes folkerettslige overgrep mot det norske folk og er skyldig til straff etter norsk lov.

Det er politiets plikt å overvåke og opprettholde lov og orden. Det var regjeringens beskjed til alle politifolk, da tyskerne overfalt oss, at de skulle forbli på sin plass og sin post for å opprettholde orden og ro og forhindre kaos. Det norske politi gjorde sin plikt og gjorde en stor innsats i den første vanskelige tid under okkupasjonen. Men det er ikke lov og orden forrederne nå krever at det

norske politi nå skal opprettholde. Politiet skal tvinges til - i strid med norsk lov - å medvirke til makhavernes folkerettsstridige og forbryterske behandling av det norske folk. Det er klart at ingen hederlig politiembets- eller tjenestemann vil være med på dette.

Ingen kan utenfra gi generelle direktiver om hvordan det i hver enkelt situasjon bør handles for derved best og mest effektivt å motarbeide forredene og fremme fedrelandets sak. Enhver politimann må handle slik som han i hver enkelt situasjon må finne riktig under hensyntagen til norsk lov og sin egen samvittighet.

Politiminister Jonas Lie har funnet det nødvendig å forelegge Oslo Politikorps en loyalitetserklæring til underskrift. Denne loyalitetserklæring er underskrevet.

Men først måtte politiministeren trus med at de som ikke skrev under ville bli stillet for politistrafferetten, domt og skutt. Hvilken vekt herr Jonas Lie tillegger den loyalitetserklæring som underskrives under slike forhold, får bli hans egen sak. Det er bare det å merke at okkupasjonsmakten etter folkeretten ingen rett har til å kreve slike loyalitetserklæringer. De er ugyldige, stifter ingen forpliktelse og har hverken rettslig eller moralsk betydning. Det er sikkert også den eller de som blir tvunget til å underskrive full klar over.

Under hjemmefrontens kamp har det norske rettssamfunnet vært utsatt for de sterkeste påkjenninger. Det er på lovens og rettens grunn det norske folk har ført sin kamp fra høsten 1940, da høyesteretts medlemmer nedla sine embeter i protest mot okkupasjonsmaktenes overgrep, og til i dag. Denne gang er det de tjenestemenn som i første rekke skal verne og hevde norsk lov, politietatens folk, som tyskerne har sitt anslag rettet mot. - Jeg er ikke i tvil om at de vil klare påkjenningen og at de vil finne den vei som er den riktige, og at hjemmefronteren vil stå like urokkelig og ubrytelig som hittil.

vv vv vv

SKJEBNEFORENET!

PERMITTENT-TRAFIKKEN.

Etter den svenska regjerings beslutning opphørte all tysk militærtransitt gjennom Sverige den 20. august 1943.

Den egentlige "permittenttrafikk" har militært sett vært av mindre betydning enn de øvrige transporter gjennom Sverige. Troppetransportene fra Trøndelag gjennom Sverige til Narvik, og fra Norge til Finland, har vært vel så viktig. Men langt viktigere enn alle troppetransporter tilsammen har det vært at tyskerne hver eneste uke har kunnet sende svære mengder krigsmateriell av alle slag over de svenske jernbaner. Det er denne transitt av krigsmateriell som siden juni 1940 har gjort de svenska jernbaner til en av de viktigste "indre linjer" for den tyske krigsmaskin.

Den svenska regjerings beslutning er blitt møtt med alminnelig tilfredshet i Norge. Det er ikke en heroisk beslutning. Det er heller ikke et solidaritetsbevis overfor Norge og de allierte nasjonene hvis seir Sverige er avhengig av, dersom det skal leve videre som en fri nasjon. For et år siden kunne det kanskje virket slik. Men ikke i dag - etter at vi har sett krigens utvikling. I dag virker beslutningen på de fleste først og fremst som en bekrefteelse på at vi nå går en riktig - og snarlig - avslutning på krigen i møte.

Stansningen av transitten betyr rett og slett at Sverige på ny går over til å opptre som en nøytral stat i forhold til begge de krigførende parter. Noe mer har Norge heller aldri forlangt av Sverige. Vi ønsker ikke at Sverige skal bli blantet inn i krigen, og vi skal glede oss sammen med svenskene om de kan

Vi er tilfreds med den svenske regjerings beslutning, men den vekker ikke noen varmere følelser. Virkelig takknemlighet føler vi imidlertid trang til å gi uttrykk for overfor våre svenske venner som i flere år har arbeidet uforferdet og oppfrende i tale og skrift for å få stoppet transitten og dermed har banet vei for den beslutning Sveriges regjering nå har truffet. Det er de som har reddet vennskapet mellom folkene på halvøya i en tid da bitterhet og manglende forståelse kunne reist varige skraker mellom Norge og Sverige.

vvv vvv vvv

KRIGSOVERSIKT.

Kampen om Sicilia er avsluttet. Det har tatt litt over en måned å erobre øya. Det er ikke lang tid før en tar i betraktning at terrenget var ideelt for forsvarerne og at den tyske styrken besto av førsteklasses tropper som kjempet med stor energi og som forsto å utnytte alle fordelene i terrenget. Den tyske styrken var på 3½ divisjon, mens de allierte hadde betydelig større styrker. Det var imidlertid ikke mulig å sette inn mer enn et begrenset antall. - De beste veiene gikk langs kyster, men de gikk tett langs åser og fjell og var derfor lette og sperre. Veiene inne i landet var smale og dårlige, og det var derfor vanskelig å føre fram tanks og biltransporter. Tyskerne sinket over alt de alliertes framrykning ved å legge ut miner i stort antall og på en snedig måte. - De alliertes overlegenhet i luften var av stor betydning og er en av de viktigste årsaker til at fienden måtte oppgi motstanden. Det er imidlertid langt lettere å beskytte seg mot luftangrep i et kupert fjell-land enn på slettelandet.

Man vet ennå ikke hvor store styrker tyskerne har fått evakuert over stredet ved Messina. Tyskernes havner på begge sider av stredet har vært gjjenstand for systematisk bombing, men det var koncentrert et sterkt luftforsvar her, på et lite område, og evakueringen foregikk ved hjelp av tallrike småbåter som var vanskelig å treffe, særlig om natten. Man må derfor regne med at tyskerne har fått evakuert atskilige tropper, mens de antakelig har vært nødt til å etterlate det meste av sitt tunge materiell. - Allierte meldinger går ut på at aksemaktene har fått et tap på over 200 000 menn under kampene på Sicilia. Deres egne tap er anslått til ca. 20 000 mann.

Erobringten av Sicilia har ikke ført til ødeleggelse av store fiendtlige styrker, men den har stor betydning fordi det er første gang det er lykkes de allierte å gjennomføre en vellykket landing på en sterkt befestet fiendtlig kyst.

Herved er veien banet for nye operasjoner i Middelhavsområdet, og muligheter er rike. Meget avhenger av utviklingen i Italia. Utad har det kunnet se ut som den har stått temmelig stille de siste par uker, men under overflaten har det nok både vært uro og livlig virksomhet. Det er ingen tvil om at det eneste det italienske folk ønsker er fred, men hittil har Badoglio ikke funnet å kunne gå med på det kategoriske krav om betingelseslös overgivelse. Imidlertid har det pågått tysk-italienske forhandlinger under ledelse av utenriksministrrene på begge sider. Den italienske utenriksminister skal ha forlangt fredelig tilbaketrekkning av de tyske tropper i Italia, adgang til hjemsendelse av de italienske divisjoner i Frankrike og på Balkan, samt tillatelse for de italienske arbeidere i Tyskland til å vende hjem. Tyskerne på sin side skal ha forlangt garantier for at det italienske fastland ikke blir benyttet som springbrett for allierte operasjoner mot Tyskland. Bindende garantier av denne art kan naturligvis Italia ikke gi. Tyskerne har alt trukket konsekvensen av dette og er i full gang med å utbygge en for-

sverslinje tvers over Nord-Italia for å forsøre Po-sletten og hindre alliert okkupasjon av de derved
rende flybaser som danner glimrende utgangspunkter for flyangrep på den tyske krigsindustri i Syd- og
Sydøst-Europa.

Imens øker utålmodigheten både innen den italienske almenhet og blant de allierte. De siste har
gitt uttrykk for sin ved å gjenoppta bombeangrepene på de italienske byer i stor stil. Under trykket
av den indre og ytre utålmodighet er Badoglio i en meget vanskelig stilling. Det kan neppe være lenge
før han må treffe valget mellom å avfinne seg med vestmaktene eller overlate makten til andre. I det
siste tilfelle er det ikke usannsynlig at Kongen slår følge og overlater makten til kronprinsen som
det i det siste har vært påfallende stille om.

Under alle omstendigheter har den strategiske stilling i Middelhavet utviklet seg slik at Italias
kapitulasjon neppe vil la vente svært lenge på seg. For Tyskland vil bruddet på "Aksen Berlin-Roma",
"stålparters" endelig, i første rekke ha psykologiske og politiske følger. Selv om alle etterretninger
fra Tyskland samstemmer i at stemningen innen Riket er så apatisk at folk ikke bekymrer seg om
stort utover øyeblikkets tvingende behov, kan Italias frafall ikke unnlate å virke undergravende på
moralen, kanskje særlig ute ved frontene. Men ennå større betydning vil begivenheten ha som stimulans
for de allerede temmelig åpenbare forsøk i Ungarn og på Balkan for å fri seg fra tvangskrigsforselen
for den nazistiske vampyr. Samtidig vil motstanden i de okkuperte land ytterligere styrkes. Rent
militært betyr imidlertid Italias frafall ingen umiddelbar katastrofe for Tyskland. Tvert imot med-
fører det visse øyeblikkelige fordeler, særlig ved å befri de anstrengte tyske jernbaner for de svæ-
re kulltransporter, anslått til 1 mil. tonn i måneden. Bare denne transport la stadig beslag på ca.
25.000 jernbanevogner. Som frontforkortning vil også oppgivelsen av Apeninerhalvøya bety en avlast-
ning, men til gjengjell oppstår nye problemer på Balkan og i Frankrike, som følge av tilbaketrekknin-
gen av de italienske okkupasjonsstropper.

Når tyskerne satte så meget inn på å trekke kampen om Sicilia i langdrag, var det i første rekke
for å skaffe seg det nødvendige pusterom til utbygging av en forsvarslinje i Nord-Italia. Sannsyn-
ligheten taler for at i allfall en første linje blir lagt i Nord-Apaninerne, omrent på høyde med Fi-
renze, idet det først og fremst gjelder å stenge adgangen til de fordelaktige norditalienske flyplas-
ser. På allierte hender ville disse plasser bety en forkortelse av distansen til rustningsentrene i
Tsjekkoslovakia og Nedre-Schlesia med ca. 400 km, d.v.s. med mer enn en tredjedel. En forsvarslinje
som den antydede medfører imidlertid den ulempe at en rekke sterkt antinazistiske områder blir lig-
gende bak de tyske stillinger. Det er derfor ikke utenkelig at tyskerne vil falle tilbake på en
nordligere linje, og da byr den fra forrige verdenskrig kjente Isonzolinje naturlige fordeler.

For de allierte åpner besettelsen av Sicilia mange muligheter. Hvis ikke Italia straks kapitu-
lerer, ligger det nær å regne med angrep på Sardinia og Korsika som en første operasjon, dels som et
ledd i sikringen av Middelhavstrafikken, dels for å øke invasjonstruselen mot Syd-Frankrike og Mellom-
Italia. Derved er det ikke sagt at et av disse områder blir brennpunktet i de kommende militære be-
givenheter. Det er mer som kan tale for at Balkan kommer i forgrunnen, men meget avhenger av Tyrki-
as framtidige holdning. Med Sicilia, Sardinia og Korsika på sine hender ville de allierte under alle
omstendigheter i Middelhavet ha skapt en situasjon som gjør at den tyske hærleidelse til enhver tid
må være forberedt på invasjon på så spredtliggende områder innen "Festung Europa" som Syd-Frankrike,
Italia og Balkan. Derved kommer store tyske styrker til å bindes, - selv om de allierte avstår fra
en landgang på det syd-europeiske fastland. ---

Begivenhetene på østfronten har nå utviklet seg så langt at det ikke lenger råder tvil om at det
er en stort anlagt sommeroffensiv russerne har satt i gang. Foreløpig har den ført til erobringens av
Orel og elemimering av hele det farlige frontframspring i dette område. Ikke mindre viktig er ero-
bringens av Bjelgorod, - "nøkkelen til Karkow". Den nordøstgående kile som tyskerne holdt i deiteste avsnitt,

syd for Kursk er ved del russiske gjennombrudd av den tyske front forvandlet til et langt russisk frontframspring mot sydvest i retning av Poltava. Derved er Karkows jernbaneforbindelser mot nord og nordvest avskåret. Samtidig har russerne ved et kraftig framstøt på Donetsfronten syd for Karkow, brutt byens forbindelseslinjer mot syd og sydvest. Derved befinner Karkow seg i samme utsatte stilling som Orel umiddelbart før tyskerne måtte oppgi byen. Russiske tropper kjemper bare et par km. fra Karkows sentrum, og høyfall synes umiddelbart forestående. -- Russerne oppgir de tyske tap siden 5. juli til 1 mil. mann, 4.600 fly, 7.250 tanks, 5.100 kanoner og 30.000 kjøretøyer. På samme tid har de gjenerobret ca. 60.000 km².

Allerede nå har den russiske offensiv ført til store og viktige resultater.

1. Ved erobringten av Orel, - den tyske østfronts Verdun - er tyskerne berøvet sin viktigste operasjonsbasis for motoffensiv, enten den fortsatte russiske offensiv til utvikle seg i retning av Ukraina eller blir forlagt lenger mot nord med Balticum som mål.

2. Med Orel i sin besittelse har russerne sikret seg den verdifullestes jernbaneforbindelse fra Moskva til Karkow og har dermed i høy grad styrket sine forbindelseslinjer og lettet forsyningstjeneste.

3. Tyskerne er blitt påført store tap av tropper og materiell. Ved de stadige angrep som periodevis utstrekkes over hele den samlede østfront, forsøker russerne å tære på de tyske reserver, som etter alt å dømme nå er mer begrenset enn de russiske.

Forsøker vi nå å se den siste tids krigsbegivenheter under ett, er det åpenbart at operasjonene på østfronten og i Middelhavet har vært synkronisert på en meget effektiv måte. Det er ingen grunn til å tvile på at også de kommende operasjonene vil bli koordinert på lignende vis. Hvis den russiske offensiven utvikler seg i retning av Ukraina, ligger det nær å tenke seg den supplert med invasjon på Balkan, så der dannes en stor alliert knipetang om "Festung Europa"s sydøstre hjørne med Romaniaas oljekilder. Blir derimot den russiske offensiven ført videre i retning av Balticum, vil en alliert invasjon over Kanalen og Nordsjøen legge en kjempetang om "festningsns" nordlige del og true dens mest vitale steder. Hvilken retning utviklingen tar, vil de nærmeste uker sannsynligvis vise. Allerede nå er det tegn som tyder på at avgjørende begivenheter er mer nærført enn nekterne militær betraktninger tyder på.

Selv om det er farlig å undervurdere den tyske militære styrke, er det fristende å peke på enkelte ting fra den seneste tid som tyder på at oppgavene er ved å vokse endog den tyske krigsmakt over hode:

1. Det har vært hevdet at 12 tyske divisjoner kunne reddet Mussolini og at 6 divisjoner i tillegg til de alt tilstedevarende, kunne avverget angrepet på Sicilia. Når Hitler - eller kanskje rettere hans generaler - ikke har funnet å kunne avse disse relativt beskjedne styrker til tross for de interesser som sto på spill, tyder det på at reservene allerede er temmelig sterkt engasjert.

2. Den tyske offensiven på østfronten førte til et helt negativt resultat.

3. Til tross for at Orels betydning for den tyske østfront kan sammenlignes med Verduns betydning for franskmenne i 1918, lyktes det ikke tyskerne å holde denne by, som de hadde drevet å befeste i 2 år, mer enn 4 uker etter at det russiske angrep begynte. Til sammenligning kan det minnes om at de innesluttende tyskere ved Stalingrad under ytterst vanskelige forhold holdt ut i 3 måneder.

4. Ikke på noe tidspunkt, selv ikke under den vanskelige initiale fase av invasjonen formålde aksetroppene å samle seg til en motoffensiv, til tross for at Siciliainvasjonen hadde vært ventet i flere uker.

5. Aksemaktene er på defensiven på alle fronter.

Dette er alt sammen temmelig håndgripelige svakhetsstegn. Når man til disse føyer de muligheter som den allierte bombeoffensiv innebefatter, - bare den amerikanske styrke av bombefly på De britiske Øyer øker med 15 til 20 % i måneden - må man ha lov til å se den kommende utvikling tillitsfullt i møte, selv om blodige slag, kanskje også tunge prøvelser ennå forestår før ilden opphører.